

Operation på bækkenpulsåren

Til patienter og pårørende

Illiaca-Femoral Bypass

Hovedpulsåren løber fra hjertet og ned i bughulen, hvor den forsyner de indre organer som bl.a. tarmen og nyrer med blod. Den deler sig i bækkenkarene, som forsyner benene med blod.

Åreforkalkning i bækkenpulsåren kan medføre nedsat blodomløb i benene, hvilket kan give smerter ved gang, som regel i sædemuskulaturen og/eller i lår og lægmuskler. I sværere tilfælde kan der være smerter i hvile.

Ofte klager mandlige patienter over manglende eller dårlig rejsning.

Hvem skal have foretaget operation på bækkenpulsåren?

Patienter, der kun kan gå få meter, har smerter i hvile eller sår på fødderne som følge af åreforkalkning.

Dagen før operationen

Du vil blive indlagt på afdelingen dagen før operationen, hvor du bl.a. vil få skrevet journal, taget blodprøver og hjertekardiogram.

Narkoselægen vil tale med dig om bedøvelsen.

Sygeplejersken og den karkirurgiske læge vil informere yderligere om operationen og besvare evt. spørgsmål.

Plejepersonalet vil fjerne hårene i operationsområdet.

Om aftenen får du en indsprøjtning med medicin, der skal forebygge dannelsen af blodpropper.

På operationsdagen

Du skal have et brusebad. Plejepersonalet vil hjælpe, hvis du har brug for det.

Du må spise indtil 6 timer før og drikke indtil 2 timer før operationen. Du skal være røgfri 6 timer før operationen.

Hvordan foregår operationen?

Operationen foregår i fuld bedøvelse og varer ca. 2-3 timer.

I forbindelse med operationen får du anlagt et tyndt kateter i ryggen. Gennem dette gives smertestillende medicin i dagene efter operationen.

Der anlægges også et kateter i blæren. Begge katetre fjernes indenfor få dage efter operationen.

Operation på bækkenpulsåren

Kirurgen laver et snit i den nederste del af maven og i lysken. Ved operationen udføres en omkørsel (bypass) fra bækkenpulsåren ned til lyskepulsåren med en kunstig blodåre (se skitse). I enkelte tilfælde kan man undgå at benytte kunststof og i stedet fjerne forkalkningerne i pulsårerne.

Efter operationen

Efter operationen overvåges du på opvågningsafdelingen i nogle timer, hvorefter du kommer tilbage i sengeafdelingen.

At være nyopereret

Træthed

Det er meget normalt, at du er træt efter operationen. Trætheden aftager gradvis.

Ernæring/væske

Din appetit kan være nedsat efter operationen, men det er særdeles vigtigt for både sårheling, træthed og kredsløb at spise en protein- og energirig kost. Det er vigtigt at du drikker 2-3 liter væske dagligt for at få 'skyllet' kroppen godt igennem samt for at modvirke forstoppelse.

Mobilisering/aktivitet

For at du kan undgå komplikationer og hurtigere komme til kræfter, er det vigtigt, at du allerede samme dag eller dagen efter operationen kommer op at gå.

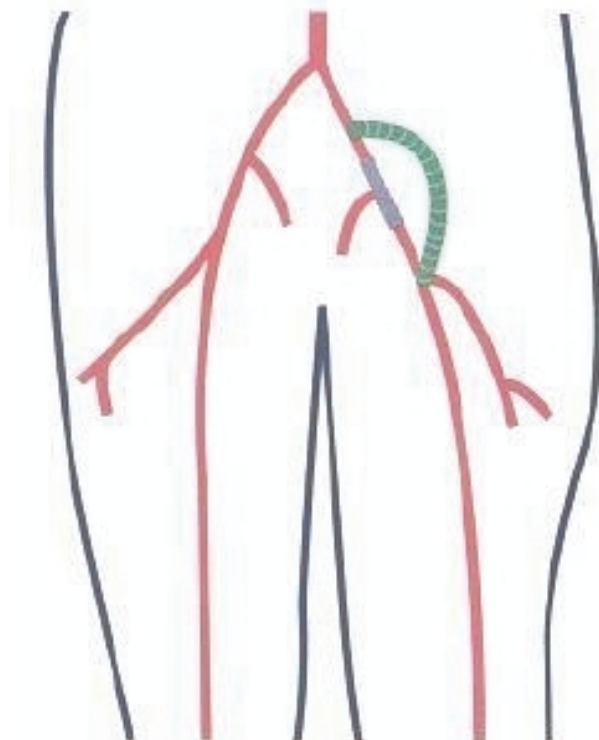
Det er meget vigtigt, at du er oppe så meget som muligt.

Vejrtrækningen

Du vil de første dage efter operationen få ilt via et kateter i næsen. Sørg desuden for at hoste slim op og trække vejret godt igennem, plejepersonalet vil evt. vejlede dig i dette.

Hævelse/nedsat følelse af benet

Dine ben kan hæve efter operationen, derfor er det vigtigt at sidde med benene oppe på en fodskammel samt gå ture rundt i afdelingen. Følesansen i huden kan være forandret pga. nervepåvirkning som følge af operationen. Følelsen vil i de fleste tilfælde komme igen af sig selv efter nogle måneder.

Operation på bækkenpulsåren

Smerter

Efter operationen er det normalt at have smerter i operationssåret. Styrken af smerter er meget individuel. For at du kan bevæge dig omkring, er smertestillende medicin en vigtig del af behandlingen. Får du uacceptable smerter, kan du få ekstra smertestillende medicin.

Mave-tarmfunktionen

Efter operationen er der risiko for obstipation (forstoppelse). For at forebygge dette er det vigtigt, du kommer op at gå samt spiser og drikker. Desuden tilbydes du afføringsmiddel.

Bekymringer:

Mange er bekymrede for operationens forløb og resultat. De anbefalede livsstilsændringer kan også være grund til spekulationer. Vær ærlig overfor personalet og få talt om det. De kan lytte til dine tanker/overvejelser og vejlede dig i, hvordan du kan komme videre.

Rygning:

Det er ikke muligt at ryge under indlæggelsen. Har du rygetrang under indlæggelsen, vil du få tilbudt nikotinplaster og lignende.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

Risikoen for alvorlige komplikationer er ca. 10%. Det er især hjerte og lungekomplikationer. Risikoen for dødsfald er 1-2 %, og er afhængig af helbredsforhold.

Andre komplikationer

- Indre blødning
- Betændelse i operationssår og/eller bristning af såret
- Sivning af lymfevæske fra operationssår
- Hævelse af benet / væskeophobning i kroppen
- Nedsat følesans på lårets inderside /brændende fornemmelse i huden
- Nedsat nyrefunktion

I sjældne tilfælde kan der tilståde komplikationer som tarmslyng og blodprop i et ben eller tarmene. Det kan kræve en ekstra operation. Der kan på længere sigt komme brok i operationsarret.

Hvad kan jeg selv gøre for at undgå komplikationer?

Så snart du har accepteret tilbuddet om operation, bør du bruge forberedelsestiden til at:

- Stoppe med at ryge
- Nedsætte et evt. stort alkoholforbrug
- Det er vigtigt at styrke kredsløbet og fysikken før og efter operationen. Gå ture dagligt.
- Du skal spise en sund og varieret kost. Har du haft et utilsigtet vægttab, skal du spise en protein- og energirig kost.

Indlæggelsen varer normalt 3-5 dage, ved en ukompliceret operation.

Operation på bækkenpulsåren

Du er klar til at blive udskrevet, når:

- Operationssåret ikke længere væsker
- Smerterne er acceptable
- Du spiser og drikker tilstrækkeligt
- Tarmfunktionen er normal
- Du er oppegående uden nyttilkomne hjælpemidler

Hvad kan jeg forvente af operationen?

Ved operationen bliver blodtilførslen til benet forbedret, hvorfor smerterne svinder, og evt. sår heler. Det er normalt at føle sig træt i perioden efter udskrivelsen, men trætheden aftager gradvist. Det går hurtigst, hvis du selv er så aktiv som mulig.

Aktiviteter efter udskrivelse:

Efter operationen er det vigtigt at opretholde god blodforsyning til benene samt styrke kredsløbet. Gå en tur dagligt, gerne udendørs hvis det er muligt. Minimum 30 min om dagen.

Daglige gøremål og let motion må genoptages umiddelbart. Hård sport, løft over 10 kg samt fysisk krævende arbejde må genoptages i det omfang, det ikke medfører smerter.

Du må føre bil, når du ikke får medicin mærket med advarselstrekant. Der er ellers ingen faste regler for, hvornår du må føre bil, men du skal have fuld kontrol over dine ben og føle dig i stand til det.

Hvornår skal jeg have fjernet sting / clips?

Sting eller clips fjernes hos din egen læge 10-14 dage efter operationen. Du vil blive informeret herom af lægen/plejepersonalet.

Hvornår skal jeg til kontrol?

Du tilbydes kontrol ca. 1 måned efter operationen i karkirurgisk ambulatorium i Kolding, Aabenraa eller Esbjerg, afhængig af din bopæl. Kontrollen foretages af en sygeplejerske eller en læge.

Hvad skal jeg være opmærksom på?

Du skal være opmærksom på ændringer af operationsområdet, dvs. rødme, varme, hævelse, smerter eller sivning fra operationssåret. Desuden skal du være opmærksom på, hvis foden bliver kold, bleg og følelsesløs. Oplever du disse symptomer, skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til aktuelle indlæggelse, eller der opstår komplikationer indenfor 24 timer efter udskrivelsen, kan du kontakte Karkirurgisk Afdeling på tlf. nr. 76362383. Derefter skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Karkirurgi, Kolding Sygehus
Sygehusvej 24
6000 Kolding
Sekretariat tlf.: 7636 2487 (hverdage 8.00 - 15.00)
Karkirurgiske senge tlf.: 7636 2383
Mail: karkirurgiskkolding@rsyd.dk